

Nyhedsbrev fra Forskningscenter for Økologisk Jordbrug ·
August 2003 · nr. 4

Artikler i dette nummer

[Pas på kornet efter høst](#)

[CLA-indhold afhænger af foderet](#)

[Alternative metoder mod æbleskurv](#)

[Ikke-medicinsk kontrol af indvoldsorm i grise](#)

[Minisommerbrak på sandjord](#)

[Udfordringer ved overgang til 100 procent økologisk fodring](#)

[Bekæmpelse af tidsler](#)

[Pleje af nyttefaunaen i økologiske sædskifter](#)

[GM-pollenspredning er større end først beregnet](#)

[Økonomi i økologisk kvægbrug](#)

[Bedre statistik om økologisk produktion](#)

Bekæmpelse af æbleskurv i økologisk frugtavl

- kan plantekstrakter, biologisk bekæmpelse og induceret resistens anvendes?

[John Hockenhull](#), [Marianne Bengtsson](#) og [Hans J. Lyngs Jørgensen](#), KVL & [Hanne Lindhard Pedersen](#), [Rikke Nørbæk](#) og [Klaus Paaske](#), DJF

Æbleskurv forvoldes af svampen *Venturia inaequalis* og forårsager store afgrødetab og kvalitetsforringelse af økologisk dyrkede æbler i mange lande. I konventionel æbledyrkning udbringes store mængder fungicider for at bekæmpe æbleskurv. Mens kun sprøjtesvovl er tilladt til bekæmpelse af skurv i økologisk æbledyrkning i Danmark, er det i andre europæiske lande stadigvæk tilladt at anvende kobber, som er mere effektivt mod skurv. EU har dog planlagt at udfase anvendelsen af kobbermidler i økologisk æbleproduktion fra 2006. Der er derfor et stort behov for at finde alternative metoder, og forskningsprojektet [StopScab](#) har da også til formål at identificere nye materialer mod skurv i økologisk æbledyrkning.

Projektet, som i regi af FØJO gennemføres i samarbejde mellem KVL og DJF, har fire delmål: 1) Screening af midler for skurvbekæmpelse i væksthuse, 2) Undersøgelser af bekæmpelsesmekanismer og vært-patogen interaktioner, 3) Plantageafprøvning af udvalgte midler, 4) Karakterisering af sekundære metabolitter i høstede æbler.

Væksthusscreeninger

Anvendelse af planteekstrakter, essentielle olier, kompost-ete etc. har i andre vært-patogen systemer vist potentiale som alternative bekæmpelsesmidler over for flere plantesygdomme. Herudover er det velkendt, at antagonistiske mikroorganismer kan anvendes til biologisk bekæmpelse af både bakterie- og svampesygdomme. Aktivering af naturlige forsvarsmekanismer i værtsplanter med resistens-inducerere er ligeledes et velkendt fænomen og har været rapporteret i æble mod bakteriesygdommen

[Agronomprisen 2003](#)

ildsot.

Forskning i alternativ bekæmpelse af skurv med disse nævnte midler har indtil for nyligt ikke været videre udbredt. I projektet [StopScab](#) foregår screeningen ved hjælp af forebyggende eller kurative behandlinger på blade af unge pottede træer af sorten Jonagold dyrket i væksthuse, og der smittes med konidier af *V. inaequalis*, dyrket på kunstigt medium. Efter 3-4 ugers inkubation vurderes effekten ved at bedømme symptomer på bladene.

Mekanismer

I de tilfælde, hvor et materiale udviser effekt over for skurv i væksthusscreeningerne, undersøges det nærmere om, der er tale om en direkte effekt (fungicidal/fungistatisk) eller om der er tale om en aktivering af værtsplantens naturlige forsvarsmekanismer (induceret resistens).

Infektionsstudier af svampen med og uden forudgående behandling med potentielle resistens-inducere foretages ved hjælp af lys- og fluorescensmikroskopi af smittede blade, der er blevet klarede og farvede. Forudsat en tillægsfinansiering vil molekylære undersøgelser af inducerede forsvarsresponsen i æbleblade blive foretaget.

Plantageafprøvninger

I to vækstsæsoner testes udvalgte materialer under plantageforhold med naturlig smitte ved at behandle enkelttræer forebyggende eller kurativt, afhængigt af middel. PC-varslingsprogrammet RIMpro anvendes til at forudsige behandlingstidspunkter. Vurdering af skurvinfektioner på blade og frugter foretages efterfølgende. De første plantageafprøvninger er netop startet dette forår.

Karakterisering af sekundære metabolitter

I sidste fase af projektet vil det blive undersøgt, om behandlingerne i plantageafprøvningerne influerer på de høstede frugters sammensætning af sekundære metabolitter (især fenoliske forbindelser), som kan have en sundhedsfremmende effekt for mennesker. De fenoliske profiler vil blive bestemt ved bl.a. HPLC.

Perspektiver

Projektets hovedmål er som nævnt at finde nye bekæmpelsesmaterialer mod skurv for anvendelse i økologisk æble dyrkning. Det kan tillige forventes, at forskningen vil bidrage med ny viden om bl.a. æbleplantens

naturlige forsvarsmekanismer over for skurvpatogenet *V. inaequalis*. Den videre udvikling af materialerne, så som formulering, optimering og udbringning, ligger ud over projektets nuværende økonomiske rammer.

[Om FØJOenyt](#) | [Arkiv](#) | [FØJO](#) | [Forside](#)